

Concursul interjudețean de Matematică ”Traian Lalescu”

Editia a XXIII-a, 27-29 martie 2009

Clasa a V-a

1. Un hârciog cără semințe într-o galerie. La primul drum duce cu el o sămânță, la al doilea duce 3 semințe, la al treilea duce 5 semințe, etc, în final la al 55-lea drum duce 109 semințe. Într-o cămară, hârciogul poate depozita cel mult 1000 semințe. El începe să pună semințe într-o cămară nouă doar după ce a umplut-o complet pe cea precedentă.

- a)** De câte cămări are nevoie hârciogul pentru a depozita toate semințele?
- b)** După al cîtelea drum a umplut complet a doua cămară?

Raluca Mureșan, Claudia Zaharia

2. Determinați cifrele a, b, c astfel încât $\overline{a(a+b)(a+b+c)c} : 185$ ($a \neq 0$, iar $a + b$ și $a + b + c$ sunt cifre).

Raluca Mureșan

3. La un spectacol, magicianul îi cere unei persoane din public să se gândească la un număr de trei cifre, \overline{abc} , unde a, b, c sunt cifre în baza 10. Apoi, magicianul îi cere persoanei respective să formeze numerele $\overline{acb}, \overline{bac}, \overline{bca}, \overline{cab}$ și \overline{cba} , să adune aceste cinci numere și să îi spună suma lor, N . Cunoscând valoarea lui N , magicianul poate găsi numărul inițial, \overline{abc} . Jucăți rolul magicianului și găsiți \overline{abc} dacă $N = 3194$.

(* * *)

Notă: Timp de lucru 2 ore.

Concursul interjudețean de Matematică "Traian Lalescu"
Editia a XXIII-a, 27-29 martie 2009
Clasa a VI-a

1. Determinați numerele naturale a și b cu proprietatea că

$$[a, b]^2 - 800 \cdot (a, b)^2 = 2009.$$

(Andrei Eckstein)

2. Să se arate că dacă a , b și c sunt numere cu proprietatea

$$\frac{a}{b+c} + \frac{b}{c+a} + \frac{c}{a+b} = 1,$$

atunci

$$\frac{a(a+1)}{b+c} + \frac{b(b+1)}{c+a} + \frac{c(c+1)}{a+b} = 1.$$

(R M T)

3. Un sir de numere naturale este construit după cum urmează: se pornește cu a_1 , din care se construiește a_2 astfel: se lasă la o parte cifra unităților, apoi se adaugă la numărul astfel obținut cifra unităților înmulțită cu 5 (de exemplu $748 \rightarrow 74 + 8 \cdot 5 = 114$). Arătați că dacă 2009 apare printre termenii acestui sir, atunci sirul nu conține numere prime.

(prelucrare Mihai Chiș)

4. Fie BB_1 și CC_1 bisectoarele unghiurilor B și C ale unui triunghi ABC cu $BC = a$. Simetricul P al lui B față de B_1 și simetricul Q al lui C față de C_1 sunt situate pe dreapta MN , unde M este mijlocul lui $[AB]$, N este mijlocul lui $[AC]$, $MN = \frac{a}{2}$ și $MN \parallel BC$.

Să se calculeze perimetrul triunghiului ABC în funcție de a .

(* *)*

Notă: Timp de lucru 3 ore.

Concursul interjudețean de matematică Traian Lalescu

Ediția a 23-a, Arad, 27-29.III.2009

clasa a VII-a

1. Determinați suma primelor $28 + 23 - 7$ zecimale ale numărului $((28 + 24 - 7 - \sqrt{2009})^3)^{24}$.

2. Fie ΔABC un triunghi oarecare, $D \in (BC)$ și $E \in BC \setminus (BC)$ două puncte astfel încât

$$\frac{BD}{CD} = \frac{BE}{CE},$$

iar $M \in AB$ și $N \in AC$ punctele în care paralela prin D la AE intersectează dreptele AB , respectiv AC . Arătați că D este mijlocul segmentului (MN) .

3. Fie $a, b, c, u, v > 0$ numere pozitive, cu $u + v \geq 2$. Arătați că

a)

$$a(a + bu + cv) + b(b + cu + av) + c(c + au + bv) \leq \frac{1+u+v}{3}(a+b+c)^2.$$

b)

$$\left(\frac{a}{a+bu+cv} + \frac{b}{b+cu+av} + \frac{c}{c+au+bv} \right) \cdot (a(a+bu+cv) + b(b+cu+av) + c(c+au+bv)) \geq (a+b+c)^2.$$

c)

$$\frac{a}{a+bu+cv} + \frac{b}{b+cu+av} + \frac{c}{c+au+bv} \geq \frac{3}{1+u+v}.$$

4. Fie ΔABC un triunghi ascuțitunghic, cu centrul de greutate G , ortocentrul H și centrul cercului circumscris O . Dacă A' este simetricul punctului A față de punctul O (i.e., $A' \in AO \setminus (OA$, cu $[A'O] \equiv [AO]$), arătați că

a) triunghiurile $\Delta AA'B$ și $\Delta AA'C$ sunt dreptunghice.

b) patrulaterul $A'BHC$ este un paralelogram.

c) punctele O , G și H sunt coliniare și $OH = 3 \cdot OG$.

Notă: Timp de lucru - 3 ore

Subiect propus de lect.dr. Mihai Chiș și asist.dr. Radu Moleriu

Concursul Interjudețean de Matematică Traian Lalescu
Ediția a XXIII-a, Arad, 27-29 Martie 2009
Clasa a VIII-a

1. a) Arătați că pentru orice $x, y \in \mathbf{R}$ are loc inegalitatea

$$(1+x^2)(1+y^2) \geq (1+xy)^2.$$

- b) Arătați că dacă $a, b, c \in \mathbf{R}$ cu $abc=1$, atunci

$$(1+a^4)(1+b^4)(1+c^4) \geq (1+a)(1+b)(1+c).$$

2. Demonstrați că pentru orice $x \in \mathbf{R}$

$$\{x\} > \left\{x + \frac{1}{2}\right\} \Leftrightarrow \{x\}^2 > \{2x\}.$$

3. Un recipient are formă de paralelipiped dreptunghic cu aria totală A . În recipient se află un volum V de apă. Fie h_1, h_2, h_3 înălțimile pe care le atinge apa atunci când recipientul este aşezat succesiv pe trei fețe ale recipientului care au un vârf comun. Demonstrați că

$$h_1 + h_2 + h_3 \geq \frac{18V}{A}.$$

4. Fie ABC un triunghi echilateral cu ortocentrul H și M, N două puncte variabile pe laturile (AB) , respectiv (AC) astfel încât perimetru triunghiului AMN este egal cu lungimea laturii (BC) . Arătați că distanța de la H la MN este constantă.

Subiect propus de Andrei Eckstein și Ioan Cașu

NOTĂ. Timp de lucru - trei ore.

Concursul interjudețean de matematică Traian Lalescu

Ediția a 23-a, Arad, 27-29.III.2009

clasa a IX-a

1. a) Arătați că pentru orice numere naturale nenule a, b, n ,

$$(a+b)^n = Ma^2 + n \cdot a \cdot b^{n-1} + b^n.$$

(prin Ma^2 înțelegem un multiplu al numărului a^2 .)

- b) Determinați ultimele patru cifre ale numărului 2803^{2009} .

2. Fie ΔABC un triunghi oarecare, $\lambda \in (0, \infty) \setminus \{1\}$, $D \in (BC)$ și $E \in BC \setminus (BC)$ două puncte astfel încât

$$\frac{BD}{CD} = \frac{BE}{CE} = \lambda,$$

iar $M \in AB$ și $N \in AC$ punctele în care paralela prin D la AE intersectează dreptele AB , respectiv AC .

- a) Determinați $t, u, v, w \in \mathbb{R}$ cu proprietatea că

$$\overrightarrow{AD} = t\overrightarrow{AB} + u\overrightarrow{AC} \quad \text{și} \quad \overrightarrow{AE} = v\overrightarrow{AB} + w\overrightarrow{AC}.$$

- b) Determinați $\beta, \gamma \in \mathbb{R}$ astfel încât $\overrightarrow{AM} = \beta\overrightarrow{AB}$ și $\overrightarrow{AN} = \gamma\overrightarrow{AC}$.

- c) Arătați că D este mijlocul segmentului (MN) .

3. Fie $a, b, c > 0$ trei numere pozitive oarecare. Arătați că

- a)

$$a^2 + b^2 > ab\sqrt{3}, \quad a^2 + c^2 > ac\sqrt{3}, \quad b^2 + c^2 > bc.$$

- b)

$$\sqrt{a^2 - ab\sqrt{3} + b^2} + \sqrt{a^2 - ac\sqrt{3} + c^2} \geq \sqrt{b^2 - bc + c^2}.$$

- c) În inegalitatea de la b) are loc egalitatea dacă și numai dacă

$$\frac{\sqrt{3}}{a} = \frac{1}{b} + \frac{1}{c}.$$

4. Fie ΔABC un triunghi oarecare de laturi $a = BC$, $b = CA$ și $c = AB$, cu cercul circumscris $\mathcal{C}(O, R)$, cercul înscris $\mathcal{C}(I, r)$ și cercul exinscris $\mathcal{C}(I_a, r_a)$ tangent interior unghiului \widehat{BAC} și laturii (BC) , aflat în exteriorul triunghiului ΔABC .

- a) Arătați că

$$(a+b+c)\overrightarrow{PI} = a\overrightarrow{PA} + b\overrightarrow{PB} + c\overrightarrow{PC},$$
$$(-a+b+c)\overrightarrow{PI_a} = -a\overrightarrow{PA} + b\overrightarrow{PB} + c\overrightarrow{PC},$$

pentru orice punct P din planul triunghiului ΔABC .

- b) Au loc egalitățile

$$OI^2 = R^2 - 2Rr \quad \text{și} \quad OI_a^2 = R^2 + 2Rr_a.$$

Notă: Timp de lucru - 3 ore

Subiect propus de lect.dr. Mihai Chiș

Concursul Interjudețean de Matematică Traian Lalescu
Ediția a XXIII-a, Arad, 27-29 Martie 2009
Clasa a X-a

1. Rezolvați în mulțimea numerelor reale strict pozitive ecuația:
$$x^{x^{2009}} = 2009.$$
2. Fie $ABCD$ un paralelogram și M un punct variabil în planul paralelogramului.
 - a) Să se determine valoarea minimă a expresiei $MA \cdot MC + MB \cdot MD$.
 - b) Să se arate că dacă M nu este unul dintre vârfurile paralelogramului $ABCD$, atunci se poate construi un patrulater convex cu segmentele (MA) , (MB) , (MC) și (MD) .
3. Numerele complexe a, a_1, a_2, a_3, a_4 au același modul și verifică egalitățile:
$$a^2 = (a_1 + a_2 + a_3 + a_4)^2 = a_1^2 + a_2^2 + a_3^2 + a_4^2.$$
Să se arate că a este egal cu unul dintre numerele a_1, a_2, a_3, a_4 sau cu unul dintre opusele acestora.
4. a) Să se arate că dacă $g: X \rightarrow Y$ este o funcție injectivă, atunci pentru orice submulțimi X_1, X_2 ale lui X are loc egalitatea
$$g(X_1 \setminus X_2) = g(X_1) \setminus g(X_2).$$
(Prin definiție, $g(Z) = \{g(z) | z \in Z\}$, pentru orice submulțime Z a lui X .)
b) Să se arate că nu există funcții $f: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ care au proprietatea că
$$f(f(n)) = n + 2009$$
pentru orice număr natural n .

Subiect propus de Ioan Cașu

NOTĂ. Timp de lucru - trei ore.

Concursul Interjudețean de Matematică Traian Lalescu
Ediția a XXII-a, Arad, 27-29 Martie 2009
Clasa a XI-a

1. Fie $x_n = \begin{cases} 1, & n \text{ este patrat perfect,} \\ 0, & \text{în rest} \end{cases}$ și $s_n = x_1 + x_2 + \dots + x_n$.

Să se arate că $\frac{s_n}{n} \rightarrow 0$ și să se studieze convergența sirului $\frac{s_n}{\sqrt{n}}$.

(★★★)

2. Fie $A \in \mathcal{M}_n(\{0, 1\})$ o matrice cu proprietatea că există $k \in \mathbb{N}^*$ astfel

încât $A \cdot A^T = k \cdot I_n + J$, unde $J = \begin{pmatrix} 1 & 1 & \cdots & 1 \\ 1 & 1 & \cdots & 1 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 1 & 1 & \cdots & 1 \end{pmatrix}$.

a) Arătați că A este inversabilă.

b) Pentru $n = 7$ arătați că $AJ - JA = O_7$.

E. Cismas

3. Fie $\mathcal{A}_1 = \{(\lambda - \mu)E + \mu I_2 \mid E \in \mathcal{M}_2(\mathbb{C}), \lambda, \mu \in \mathbb{C}, E^2 = E\}$ și $\mathcal{A}_2 = \{\nu(F + I_2) \mid \nu \in \mathbb{C}, F \in \mathcal{M}_2(\mathbb{C}), F^2 = O_2\}$. Arătați că:

1) $\mathcal{A}_1 \cap \mathcal{A}_2 = \{\rho I_2 \mid \rho \in \mathbb{C}\}$.

2) Calculați A^n pentru $A \in \mathcal{A}_1 \cup \mathcal{A}_2$ și $n \in \mathbb{N}$.

C. Bușe, V. Radu

4. Fie $f : [0, \infty) \rightarrow [0, \infty)$, cu proprietatea:

$$|f(x+y) - f(x)| \leq \ln \left(\frac{1+x+y}{1+x} \right), \quad \forall x, y \in [0, \infty).$$

a) Determinați $m \in \mathbb{N}^*$ astfel încât multimea valorilor lui f să aibă exact m elemente.

b) Să se arate că următorul sir recurrent:

$$x_{n+1} = \frac{x_n + f(x_n)}{2}, \quad n \geq 0,$$

are limită pentru orice $x_0 \geq 0$.

V. Radu

Notă: Timp de lucru 3 ore.

Concursul Interjudețean de Matematică ”Traian Lalescu”

Ediția a XXIII-a, Arad, 27-29 Martie 2009

Clasa a XII-a

- I.** Fie $\mathcal{M} = \{f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{C} : f(t) = u(t) + iv(t), t \in [0, 1], u \text{ și } v \text{ fiind funcții reale, derivabile pe } [0, 1]\}$. Pentru $f \in \mathcal{M}$, definim:

$$(\Delta f)(t) = u'(t) + iv'(t), \quad t \in [0, 1].$$

Arătați că:

1. $\Delta(fg) = f\Delta g + g\Delta f, \quad f, g \in \mathcal{M}$.
2. $f^2\Delta(\frac{1}{f}) = -\Delta f, \quad f \in \mathcal{M}, f \neq 0$.
3. Pentru $f(t) = \frac{1}{t+i}, t \in [0, 1]$ avem $f \in \mathcal{M}$ și $\Delta f \in \mathcal{M}$.
4. Calculați derivata de ordinul $n \geq 1$ a funcției

$$u : (0, 1] \rightarrow \mathbb{R}, u(x) = \arctgx.$$

- 5.** Fie $\rho : [0, 1] \rightarrow [0, 1]$ și $r : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ două funcții continue. Arătați că

$$\left(\int_0^1 \rho(t) \cos(r(t)) dt \right)^2 + \left(\int_0^1 \rho(t) \sin(r(t)) dt \right)^2 \leq \int_0^1 \rho(t) dt.$$

II. Fie $a, b \in \mathbb{R}, a < b$ și $f, g : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ funcții continue. Arătați că:

$$\left(\int_a^b f(x) dx \right)^2 + \left(\int_a^b g(x) dx \right)^2 \leq \left(\int_a^b \sqrt{f^2(x) + g^2(x)} dx \right)^2.$$

- III.** Fie A un inel și $x, y \in A$ cu $xy + yx + 1 = 0$. Arătați că dacă $x - y$ nu este inversabil atunci $x^3 + y^3 + y$ nu este inversabil.

Prof. Nedeianu Dan

IV. Fie $\mathcal{S} = \{x : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R} \quad x = (x_n)\}$ Arătați că:

1. $(\mathcal{S}, +, \cdot)$ (adunarea și înmulțirea uzuală a sirurilor) este un inel în care mulțimea divizorilor lui zero este infinită.
2. Funcția $\Delta : \mathcal{S} \rightarrow \mathcal{S}$ dată de $(\Delta x)(n) = x(n+1) - x(n)$ este un morfism surjectiv al lui $(\mathcal{S}, +)$.
3. Calculați $K_1 = \{x \in \mathcal{S} : \Delta x = 0\}$ și $K_2 = \{x \in \mathcal{S} : \Delta^2 x = 0\}$.
4. Calculați $\Delta^k x$, unde $x = ((-1)^n)$.

Notă: Timp de lucru 3 ore.

Probleme selectate de **Constantin Bușe**

Concursul interjudețean de Matematică "Traian Lalescu"

Editia a XXIII-a, 27-29 martie 2009

Clasa a V-a

BAREM DE CORECTARE

Subiectul 1

- Observarea regulii "la al k -lea drum, hârchiogul duce $2k-1$ semințe"1p
- Calculul sumei $1 + 3 + 5 + \dots + 109 = 2 \cdot 1 - 1 + 2 \cdot 2 - 1 + \dots + 2 \cdot 55 - 1 = 2(1 + 2 + \dots + 55) - 55 = 55^2 = 3025$3p
- Determinarea numărului de cămări necesare.....1p
- Se găsește că în primele k drumuri duce k^2 semințe.....1p
- Observarea faptului că numărul de drumuri după care se umple a doua cămară este cel mai mic pătrat perfect ≥ 20002p
- Finalizare.....1p
- Oficiu.....1p

Subiectul 2

- Numărul este divizibil cu 5 $\Leftrightarrow c \in \{0, 5\}$1p
- Cazul $c = 0$ - trebuie ca $\overline{a(a+b)(a+b)0} : 37$1p
 - scrierea lui $a(a+b)(a+b)0$ în baza 10.....1p
 - $1110a + 110b : 37 \Leftrightarrow b : 37 \Leftrightarrow b = 0$1,5p
 - a poate fi orice cifră nenulă.....0,5p
- Cazul $c = 5$ - trebuie ca $\overline{a(a+b)(a+b+5)5} : 37$1p
 - scrierea lui $a(a+b)(a+b+5)5$ în baza 10.....1p
 - $37|(1110a + 110b + 55) \Leftrightarrow 37|(18 - b)$ - imposibil pentru b cifră.....2p
- Oficiu.....1p

Subiectul 3

- $N + \overline{abc} = 222(a + b + c)$3p
- Căutarea lui $a + b + c$ astfel încât $3194 < 222(a + b + c) < 3194 + 1000$3p
- $a + b + c \in \{15, 16, 17, 18\}$1p
- Verificarea celor 4 posibilități, singura variantă convenabilă fiind $\overline{abc} = 358$2p
- Oficiu.....1p

Concursul interjudețean de Matematică "Traian Lalescu"
Editia a XXIII-a, 27-29 martie 2009
Clasa a VI-a
BAREM DE CORECTARE

Subiectul 1

- Scrierea $a = d \cdot k_1, b = d \cdot k_2$ cu $(k_1, k_2) = 1$2p
- Înlocuirea în relația din enunț $\Rightarrow d^2(k_1^2 k_2^2 - 800) = 2009$2p
- $2009 = 7^2 \cdot 41$1p
- d poate fi 1 sau 7.....2p
- Cazul 1: $d = 1 \Rightarrow k_1 \cdot k_2 = 53 \Rightarrow a, b$1p
- Cazul 2: $d = 7 \Rightarrow k_1 \cdot k_2 = 29 \Rightarrow a, b$1p
- Oficiu.....1p

Subiectul 2

- $(a + b + c) \left(\frac{a}{b+c} + \frac{b}{a+c} + \frac{c}{b+a} \right) = a + b + c$4p
- $\frac{a^2}{b+c} + \frac{b^2}{a+c} + \frac{c^2}{b+a} = 0$3p
- Se adună relația anterioară cu cea din enunț și se obține concluzia.....2p
- Oficiu.....1p

Subiectul 3

- Se presupune că 2009 este termen al sirului. Se observă că: $2009 \rightarrow 200 + 9 \cdot 5 = 245 \rightarrow 24 + 5 \cdot 5 = 49 \rightarrow 4 + 9 \cdot 5 = 49$, etc.....2p
- Toti termenii sirului de la un moment dat vor fi egali cu 49.....1p
- 2009 este multiplu de 49.....1p
- Se demonstrează că dacă un termen al sirului este multiplu de 49, și cel de dinaintea să va avea aceasta proprietate: $\overline{abcd} + 5e : 49 \Leftrightarrow 10 \cdot \overline{abcd} + 50 \cdot e : 49 \Leftrightarrow 10 \cdot \overline{abcd} + e : 49 \Leftrightarrow \overline{abcde} : 49$5p
- Oficiu.....1p

Subiectul 4

- Figura corectă.....1p
- $\triangle B_1BC \equiv \triangle B_1PN$ (U.L.U.).....1,5p
- $NP = BC = a$0,5p
- $\triangle C_1BC \equiv \triangle C_1MQ$ (U.L.U.).....1,5p

- $MQ = BC = a$0,5p
- $\triangle MBP$ - isoscel $\Rightarrow MB = MP = \frac{3a}{2}$ 1,5p
- $AB = 3a$0,5p
- Analog $AC = 3a$1p
- Perimetru triunghiului $ABC = 7a$1p
- Oficiu.....1p

Barem de corectare la clasa a VII-a

1.	start	1p
	scrie sub forma $(45 - \sqrt{2009})^{72}$	1p
	observă că $44 < \sqrt{2009} < 45$	1p
	arată că $45 - \sqrt{2009} = \frac{16}{45 + \sqrt{2009}} < \frac{16}{89} < \frac{1}{5}$	3p
	arată că $\left(\frac{1}{5}\right)^{72} = \left(\left(\frac{1}{5}\right)^3\right)^{24} < \left(\left(\frac{1}{10}\right)^2\right)^{24} = \left(\frac{1}{10}\right)^{48}$	2p
	deduce că primele 48 (deci și primele 44) de zecimale ale numărului dat sunt nule	2p
	Total	10p
2.	start	1p
	rescrie relația din enunț sub forma $\frac{BD}{BE} = \frac{CD}{CE}$ (1)	1p
	din $MD \parallel AE$ deduce că $\Delta BMD \sim \Delta BAE$	1,5p
	și obține că $\frac{MD}{AE} = \frac{BD}{BE}$ (2)	1p
	din $DN \parallel AE$ deduce că $\Delta CDN \sim \Delta CEA$	1,5p
	și obține că $\frac{ND}{AE} = \frac{CD}{CE}$ (3)	1p
	din (1), (2) și (3) deduce că $\frac{MD}{AE} = \frac{ND}{AE}$	2p
	și D este mijlocul segmentului (MN)	1p
	Total	10p
3.	start	1p
a)	arată că $a(a + bu + cv) + b(b + cu + av) + c(c + au + bv) =$ $= \frac{1+u+v}{3}(a + b + c)^2 - \frac{u+v-2}{3}(a^2 + b^2 + c^2 - ab - ac - bc)$	2p
	și obține inegalitatea	1p
b)	aplică inegalitatea Cauchy-Buniakowski-Schwarz și obține inegalitatea cerută	3p
c)	din inegalitățile de la a) și b) obține $\frac{1+u+v}{3}(a + b + c)^2 \left(\frac{a}{a+bu+cv} + \frac{b}{b+cu+av} + \frac{c}{c+au+bv} \right) \geq (a + b + c)^2$	2p
	și deduce concluzia	1p
	Total	10p
4.	start	1p
a)	Din $[A'O] \equiv [AO] \equiv [BO]$ obține că $m(\widehat{ABA'}) = m(\widehat{BAA'}) + m(\widehat{BA'A}) = 90^\circ$	1p
	și triunghiul $\Delta BAA'$ este dreptunghic	1p
	analog, $\Delta CAA'$ este dreptunghic	1p
b)	Din $BH \perp AC \perp A'C$ obține că $BH \parallel A'C$	1p
	analog, $CH \perp AB \perp A'B$ implică $CH \parallel A'B$	0,5p
	și $A'BHC$ este paralelogram	0,5p
c)	Pentru $M \in BC \cap A'H$ avem că $[BM] \equiv [CM]$ și $[HM] \equiv [A'M]$	1p
	atunci $G \in (AM)$ cu $GM = \frac{1}{3}AM$,	1p
	iar dacă G' este centrul de greutate al triunghiului $\Delta AHA'$,	1p
	atunci $G' \in (AM)$ cu $G'M = \frac{1}{3}AM$	1p
	deduce că $G = G'$ și $G \in (HO)$, cu $OH = 3 \cdot OG$	1p
	Total	10p

Concursul Interjudețean de Matematică Traian Lalescu
Ediția a XXIII-a, Arad, 27-29 Martie 2009

Barem – Clasa a VIII-a

Problema 1

Start ... 1p

Demonstrează inegalitatea de la a) ... 2p

Aplică inegalitatea de la punctul a) succesiv pentru $x = a^2, y = b^2; x = b^2, y = c^2; x = c^2, y = a^2$ și prin înmulțire apoi extragere de radicali obține inegalitatea $(1 + a^4)(1 + b^4)(1 + c^4) \geq (1 + a^2b^2)(1 + b^2c^2)(1 + c^2a^2)$... 4p

Aplică inegalitatea de la punctul a) succesiv pentru $x = ab, y = bc; x = bc, y = ca; x = ca, y = ab$ și prin înmulțire apoi extragere de radicali obține inegalitatea $(1 + a^2b^2)(1 + b^2c^2)(1 + c^2a^2) \geq (1 + ab^2c)(1 + abc^2)(1 + a^2bc)$ | ... 2p

Aplică ipoteza $abc=1$ și finalizează ... 1p

Problema 2

Start ... 1p

$$\text{Observă că } \left\{x + \frac{1}{2}\right\} < \{x\} \Leftrightarrow \{x\} \in \left[\frac{1}{2}, 1\right) \dots 2p$$

Pentru implicația directă: observă că $\{2x\} = 2\{x\} - 1$... 2p

Arată că $2\{x\} - 1 \leq \{x\}^2$... 1p

Justifică de ce nu poate avea loc egalitatea mai sus ... 1p

Pentru implicația inversă: consideră x cu $\{x\} < \frac{1}{2}$... 1p

Observă că $\{2x\} = 2\{x\}$... 1p

Demonstrează că $2\{x\} \geq \{x\}^2$... 1p

Problema 3

Start ... 1p

Dacă se notează cu S_1, S_2, S_3 ariile fețelor pe care este așezat recipientul, scrie că $A = 2(S_1 + S_2 + S_3)$... 1p

Scrie că $V = h_1S_1 = h_2S_2 = h_3S_3$... 2p

$$h_1 + h_2 + h_3 \geq \frac{9V}{S_1 + S_2 + S_3} = \frac{9}{\frac{1}{h_1} + \frac{1}{h_2} + \frac{1}{h_3}} \dots 2p$$

Demonstrează inegalitatea obținută (cu inegalitatea mediilor, cu Cauchy-Buniakowski sau altfel) ... 4p

Problema 4

Start ... 1p

Observă că $AM+MN+NA=BC$ se scrie echivalent $(BC-BM)+MN+(BC-CN)=BC$... 2p

Rescrie sub forma $MN+BC=BM+CN$... 1p

Afirmă că egalitatea obținută implică faptul că $BMNC$ este patrulater circumscripabil ... 2p

Observă că cercul înscris în $BMNC$ este cercul înscris în triunghiul ABC ... 2p

Observă că distanța de la H la MN este egală cu raza cercului înscris în triunghiul ABC (și patrulaterul $BMNC$), deci este constantă ... 2p

Barem de corectare la clasa a IX-a

1.

start	1p
a) verifică pentru $n = 1$	1p
efectuează pasul de inducție	1p
finalizează corect demonstrația prin inducție	1p
b) folosește a) și arată că $2803^{2009} \equiv 2009 \cdot 2800 \cdot 3^{2008} + 3^{2009} \pmod{10^4}$	1p
observă că $3^4 \equiv 1 \pmod{2^4}$ și deduce că $3^{500} \equiv 1 \pmod{2^4}$	1p
cu teorema lui Wilson arată că $3^{500} \equiv 1 \pmod{5^4}$	1p
deduce că $3^{500} \equiv 1 \pmod{10^4}$ și $3^{2000} \equiv 1 \pmod{10^4}$	1p
deduce că $2803^{2009} \equiv 2800 \cdot 3^{10} + 3^9 = 2800 \cdot 59049 + 19683 \pmod{10^4}$	1p
obține că $2803^{2009} \equiv 2800 \cdot 49 + 9683 = 2800 \cdot (50 - 1) + 9683 \equiv 9683 - 2800 = 6883 \pmod{10^4}$	1p
Total	10p

2.

start	1p
a) din $D \in (BC)$ și $BD = \lambda CD$ deduce $\overrightarrow{BD} = \lambda \overrightarrow{DC}$	1p
și obține $\overrightarrow{AD} = \frac{1}{1+\lambda} \overrightarrow{AB} + \frac{\lambda}{1+\lambda} \overrightarrow{AC}$, deci $t = \frac{1}{1+\lambda}$ și $u = \frac{\lambda}{1+\lambda}$	1p
din $E \in BC \setminus (BC)$ și $BE = \lambda CE$ deduce $\overrightarrow{BE} = \lambda \overrightarrow{CE}$	
și obține $\overrightarrow{AE} = \frac{1}{1-\lambda} \overrightarrow{AB} + \frac{-\lambda}{1-\lambda} \overrightarrow{AC}$, deci $v = \frac{1}{1-\lambda}$ și $w = \frac{-\lambda}{1-\lambda}$	1p
b) Din $DM \parallel AE$ deduce că $\frac{t-\beta}{u} = \frac{v}{w} = -\frac{t}{u}$	1p
și $\beta = 2t = \frac{2}{1+\lambda}$	1p
Din $DN \parallel AE$ deduce că $\frac{u-\gamma}{t} = \frac{w}{v} = -\frac{u}{t}$	1p
și $\gamma = 2u = \frac{2\lambda}{1+\lambda}$	1p
c) Observă că $\overrightarrow{AD} = t \overrightarrow{AB} + u \overrightarrow{AC} = \frac{1}{2}(\overrightarrow{AM} + \overrightarrow{AN})$	1p
și deduce că D este mijlocul segmentului (MN)	1p
Total	10p

3.

start	1p
a) aplică inegalitatea mediilor și obține inegalitățile <i>(soluție algebrică)</i>	1p
b) scrie inegalitatea de demonstrat sub forma	
$\sqrt{(\frac{\sqrt{3}}{2}b - a)^2 + (\frac{1}{2}b)^2} + \sqrt{(a - \frac{\sqrt{3}}{2}c)^2 + (\frac{1}{2}c)^2} \geq \sqrt{(\frac{\sqrt{3}}{2}(b - c))^2 + (\frac{1}{2}(b + c))^2}$	3p
și folosește inegalitatea lui Minkowski pentru a obține rezultatul	1p
c) pune condiția de egalitate în inegalitatea lui Minkowski $\frac{\frac{\sqrt{3}}{2}b - a}{\frac{1}{2}b} = \frac{a - \frac{\sqrt{3}}{2}c}{\frac{1}{2}c}$	2p
și obține rezultatul <i>(soluție geometrică)</i>	2p
b) consideră puncte O, A, B, C în plan cu $OA = a, OB = b, OC = c$,	
$m(\widehat{BOC}) = 60^\circ, m(\widehat{AOB}) = m(\widehat{AOC}) = 30^\circ$	2p
arată că $AB = \sqrt{a^2 - ab\sqrt{3} + b^2}, AC = \sqrt{a^2 - ac\sqrt{3} + c^2}, BC = \sqrt{b^2 - bc + c^2}$	1p
aplică inegalitatea triunghiului $AB + AC \geq BC$ și obține rezultatul	1p
c) cazul de egalitate are loc exact când $A \in (BC)$, adică OA este bisectoarea interioară în $\triangle OBC$	1p
aplică teorema bisectoarei $\frac{AB}{OB} = \frac{AC}{OC}$	1p
și obține că $(\frac{a}{b} - \frac{a}{c}) \cdot (\frac{a}{b} + \frac{a}{c} - \sqrt{3}) = 0$	1p
deduce că $\frac{a}{b} + \frac{a}{c} = \sqrt{3}$, sau $b = c$ și $a = \frac{\sqrt{3}}{2}b$ și obține concluzia	1p
Total	10p

4.

start	1p
a) Cu $D \in AI \cap BC$, aplică teorema bisectoarei în triunghiul $\triangle ABC$	
și obține $\overrightarrow{AD} = \frac{b}{b+c} \overrightarrow{AB} + \frac{c}{b+c} \overrightarrow{AC}$	2p
aplică teorema bisectoarei (interioare și exterioare) în $\triangle BAD$	
și obține $\overrightarrow{AI} = \frac{b}{a+b+c} \overrightarrow{AB} + \frac{c}{a+b+c} \overrightarrow{AC}$ și $\overrightarrow{AI_a} = \frac{b}{-a+b+c} \overrightarrow{AB} + \frac{c}{-a+b+c} \overrightarrow{AC}$	2p
de unde deduce egalitățile din enunț	1p
b) Pentru $P = O$, ridică egalitățile de la a) la pătrat	1p
folosește că $2\overrightarrow{OA} \cdot \overrightarrow{OB} = 2R^2 - AB^2$	1p
deduce că $OI^2 = R^2 - \frac{abc}{a+b+c}$ și $OI_a^2 = R^2 + \frac{abc}{-a+b+c}$	1p
folosește $abc = 4RS = 4Rrp = 4Rr_a(p - a)$ și obține egalitățile cerute	1p
Total	10p

Concursul Interjudețean de Matematică Traian Lalescu
Ediția a XXIII-a, Arad, 27-29 Martie 2009

Barem – Clasa a X-a

Problema 1

Start ... 1p

Arată că nu avem soluții cu $0 < x \leq 1$... 1p

Cu substituția $x^{2009} = y$ reduce ecuația la $y^y = 2009^{2009}$... 2p

Demonstrează că funcția $t \mapsto t^t$ este strict crescătoare pentru $t > 1$... 4p

Finalizează și obține soluția unică a ecuației $x = 2009^{\frac{1}{2009}}$... 2p

Problema 2

Start ... 1p

Alege un sistem de axe cu originea în punctul de intersecție al diagonalelor lui $ABCD$... 1p

Din $A(a)$ și $B(b)$ deduce $C(-a)$ și $D(-b)$... 1p

Scrie $|z - a| \cdot |z + a| + |z - b| \cdot |z + b| = |z^2 - a^2| + |z^2 - b^2| \geq |a^2 - b^2| = |a - b| \cdot |a + b|$... 2p

Deduce că $MA \cdot MC + MB \cdot MD \geq AB \cdot BC$ și observă că egalitatea se atinge pentru (de exemplu)

$M = B$, iar valoarea minimă cerută este deci $AB \cdot BC$... 1p

Scrie $MA + MB + MC = |z - a| + |b - z| + |z + a| \geq (z - a) + (b - z) + (z + a) = |z + b| = MD$
(*) ... 1p

Scrie explicit când se realizează egalitatea în $|z_1| + |z_2| \geq |z_1 + z_2|$ și arată că nu poate avea loc egalitate
în (*) ... 2p

Deduce $MA + MB + MC > MD$ și analoagele, apoi afirmă că de aici rezultă concluzia ... 1p

Problema 3

Start ... 1p

Pentru cazul $a = a_1 + a_2 + a_3 + a_4$ calculează produsul

$$(a - a_1)(a - a_2)(a - a_3)(a - a_4) = a^4 - s_1 a^3 + s_2 a^2 - s_3 a + s_4, \text{ unde } s_1 = \sum a_i,$$

$$s_2 = \sum a_i a_j, s_3 = \sum a_i a_j a_k, s_4 = a_1 a_2 a_3 a_4 \dots 2p$$

Observă că din ipoteza $(a_1 + a_2 + a_3 + a_4)^2 = a_1^2 + a_2^2 + a_3^2 + a_4^2$ rezultă $s_2 = 0$... 1p

Observă că $a^4 - s_1 a^3 = 0$... 1p

Trecând la conjugate în $a = a_1 + a_2 + a_3 + a_4$ și ținând cont de egalitatea modulelor obține $\frac{1}{a} = \frac{s_3}{s_4}$,

adică $-s_3 a + s_4 = 0$... 3p

Deduce din cele de mai sus $(a - a_1)(a - a_2)(a - a_3)(a - a_4) = 0$ și finalizează acest caz ... 1p

Pentru cazul $a = -(a_1 + a_2 + a_3 + a_4)$ afirmă că se procedează similar, calculând

$$(a + a_1)(a + a_2)(a + a_3)(a + a_4) \dots 1p$$

Problema 4

Start ... 1p

Demonstrează afirmația de la a) prin dublă incluziune ... 2p

Deduce că f este funcție injectivă ... 1p

Consideră incluziunile $f^{(2)}(N) \subseteq f(N) \subseteq N$, unde $f^{(2)} = f \circ f$... 1p

Consideră mulțimile $A = N \setminus f(N)$; $B = f(N) \setminus f^{(2)}(N)$; din injectivitatea funcției f și punctul a)

deduce că $f(A) = B$... 2p

Observă că A, B sunt disjuncte ... 1p

Observă că $A \cup B = N \setminus f^{(2)}(N) = \{0, 1, \dots, 2008\}$... 1p

Deoarece A, B au același număr de elemente (între A și B existând o bijecție) ajunge la contradicția că 2009 este par ... 1p

Barem de corectare, clasa a XI-a, Problema 1

Se observă că $s_n = k$, $\forall n \in \{k^2, k^2 + 1, \dots, (k + 1)^2 - 1\}$. Prin urmare $s_n = [\sqrt{n}]$, $\forall n \in \mathbb{N}^*$.

Avem relațiile $0 \leq \frac{s_n}{n} = \frac{[\sqrt{n}]}{n} = \frac{1}{\sqrt{n}}$ și $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{n}} = 0$. Din criteriul cleștelui $\frac{s_n}{n} \rightarrow 0$.

Deasemenea avem inegalitățile $\frac{\sqrt{n} - 1}{\sqrt{n}} < \frac{s_n}{\sqrt{n}} \leq \frac{\sqrt{n}}{\sqrt{n}}$. Deoarece

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{n} - 1}{\sqrt{n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{n}}{\sqrt{n}} = 1,$$

din criteriul cleștelui rezultă că sirul $\frac{s_n}{\sqrt{n}}$ este convergent și are limita 1.

Barem de corectare, clasa a XI-a, Problema 2

Start (1p)

a) Calculul pentru $\det(A \cdot A^T) = (n+k)k^{n-1}$ se face folosind proprietățile determinanților. (2p)

$(n-k)k^{n-1} = \det(A \cdot A^T) = \det(A)\det(A^T) = \det(A)^2 \neq 0$, deci matricea A este inversabilă. (2p)

b) Din relația din enunț rezultă că suma pătratelor elementelor de pe linii este egală cu $k+1$. Deoarece elementele sunt 0 și 1, suma pătratelor elementelor de pe o linie este egală cu suma elementelor de pe linia respectivă. Atunci și suma elementelor de pe fiecare linie este $k+1$. Se obține astfel relația $AJ = (k+1)J$. (2p)

A este inversabilă, și înmulțim relația precedentă cu A^{-1} la stânga și obținem $A^{-1}J = \frac{1}{k+1}J$.

Folosim relația din enunț înmulțind-o cu A^{-1} la stânga obținem $A^T = kA^{-1} + A^{-1}J = kA^{-1} + \frac{1}{k+1}J$. Înmulțim această relație cu J la dreapta și folosim faptul că $J^2 = 7J$ și obținem

$$A^T J = kA^{-1}J + \frac{7}{k+1}J = \frac{k}{k+1}J + \frac{7}{k+1}J = \frac{k+7}{k+1}J.$$

Transpunem și obținem $JA = \frac{k+7}{k+1}J$. (2p)

Folosim faptul că $Tr(AJ) = Tr(JA)$ și obținem că $k+1 = \frac{k+7}{k+1}$. Folosind relațiile de mai sus $AJ = JA$. (1p)

Barem de corectare, clasa a XI-a, Problema 3

Start

a) Fie $A \in \mathcal{A}_1 \cap \mathcal{A}_2$. Atunci există $\lambda, \mu, \nu \in \mathbb{C}$ astfel încât $A = (\lambda - \mu)E + \mu I_2 = \nu(F + I_2)$, unde $E, F \in \mathcal{M}_2(\mathbb{C})$, $E^2 = E$, $F^2 = O_2$. (1p)

Această relație se scrie echivalent $(\lambda - \mu)E - \nu F = (\mu - \nu)I$ (*). Din această relație se obține ușor că $EF = FE$ înmulțind la dreapta, respectiv la stânga cu E . (2p)

Ridicând la pătrat relația obținem

$$\begin{aligned} & (\lambda - \mu)^2 E^2 + \nu^2 F^2 - 2\nu(\lambda - \mu)EF = (\mu - \nu)^2 I_2 \\ \iff & (\lambda - \mu)^2 E - 2\nu(\lambda - \mu)EF = (\mu - \nu)^2 I_2 \\ \iff & (\lambda - \mu)E((\lambda - \mu)I_2 - 2\nu F) = (\mu - \nu)^2 I_2. \end{aligned}$$

(2p)

Cazul I. $\mu \neq \nu$. Atunci matricea E este inversabilă și din $E^2 = E$ rezultă că $E = I_2$. Deci $A = \lambda I_2$. (1p)

Cazul II. $\mu = \nu$. Din (*) $\Rightarrow (\lambda - \mu)E = \nu F$. Ridicând la pătrat avem $(\lambda - \mu)^2 E = O_2$.

i) Dacă $\lambda = \mu$ atunci $A = \mu I_2$.

ii) Dacă $\lambda \neq \mu$ atunci $E = O_2$ și $A = \mu I_2$. (1p)

Prin urmare, A poate avea numai forma $A = \rho I_2$, $\rho \in \mathbb{C}$. Este evident că orice astfel de matrice aparține mulțimii $\mathcal{A}_1 \cap \mathcal{A}_2$.

b) $A \in \mathcal{A}_1 \Rightarrow A^n = (\lambda^n - \mu^n) + \mu^n I_2$. (1p)

$A \in \mathcal{A}_2 \Rightarrow A^n = \nu^n(nF + I_2)$. (1p)

Barem de corectare, clasa a XI-a, Problema 4

a) Demonstrăm că f este o funcție continuă. Fie $x_0 \geq 0$. Atunci avem

$$|f(x_0 + y) - f(x_0)| \leq \ln \left(\frac{1 + x_0 + y}{1 + x_0} \right).$$

Dacă trecem la limită pentru $y \rightarrow 0$ în relația precedentă obținem că $f(x_0 + y) \rightarrow f(x_0)$. Prin urmare $\lim_{x \rightarrow x_0, x > x_0} f(x) = f(x_0)$.

Pentru $x_0 > 0$ și $y \geq 0$ cu $x_0 - y \geq 0$, folosind relația din enunț avem:

$$|f(x_0) - f(x_0 - y)| \leq \ln \left(\frac{1 + x_0}{1 + x_0 - y} \right), \quad x_0 > 0, \quad x_0 - y \geq 0.$$

Trecem la limită pentru $y \rightarrow 0$ în relația precedentă și obținem că $f(x_0 - y) \rightarrow f(x_0)$. Prin urmare $\lim_{x \rightarrow x_0, x < x_0} f(x) = f(x_0)$.

Din cele de mai sus, funcția f este continuă. Prin urmare f are proprietatea Darboux și $f([0, \infty))$, care este chiar imaginea lui f este un interval.

Un interval nu poate avea un număr finit de puncte, decât dacă intervalul este redus la un punct. Deci singura valoare pentru m astfel încât imaginea lui f să aibă exact m elemente este $m = 1$.

b) $|f(x+y)-f(x)| \leq \ln \left(\frac{1+x+y}{1+x} \right) = \ln \left(1 + \frac{y}{1+x} \right) \leq \frac{y}{1+x} \leq y, \forall [0, \infty) \iff |f(a) - f(b)| \leq |a - b|, \forall a, b \in [0, \infty)$. (aceasta este o altă varanță pentru a demonstra continuitatea lui f)

Fie $x \leq y \in [0, \infty)$. Atunci $\frac{x+f(x)}{2} - \frac{y+f(y)}{2} = \frac{x-y}{2} + \frac{f(x)-f(y)}{2} \leq \frac{x-y}{2} + \frac{|f(x)-f(y)|}{2} \leq \frac{x-y}{2} + \frac{|y-x|}{2} = \frac{x-y}{2} + \frac{y-x}{2} = 0$.

Deci $x \leq y \Rightarrow \frac{x+f(x)}{2} \leq \frac{y+f(y)}{2}$.

Prin urmare dacă $x_0 \leq f(x_0)$ se demonstrează inducțiv că sirul este crescător, iar dacă $x_0 \geq f(x_0)$ atunci sirul este descrescător.

Prin urmare sirul (x_n) este monoton și astfel are limită.

Concursul Interjudețean de Matematică ”Traian Lalescu”
Ediția a XXIII-a, Arad, 28-30 Martie 2009
Clasa a XII-a
Barem de corectare

I.

- **1.** (1p)
- **2.** Aplică formula precedentă pentru $g = \frac{1}{f^2}$. (1p)
- **3.** $\Delta\left(\frac{1}{t+i}\right) = -\frac{1}{(t+i)^2}$ și calculele aferente. (1p)
- **4.** $u'(t) = \frac{1}{t^2+1} = \frac{1}{2i} \left(\frac{1}{t-i} - \frac{1}{t+i} \right)$ (1p).

$$u^{(n)}(t) = \left(\frac{1}{t^2+1} \right)^{(n-1)} = \frac{1}{2i} \left(\frac{(-1)^{n-1}}{(t-i)^n} - \frac{(-1)^{n-1}}{(t+i)^n} \right).$$

Scrierea sub formă trigonometrică și calculele aferente. (1p)

- **5.** Aplicăm inegalitatea lui Cauchy și obținem:

$$\left(\int_0^1 \rho(t) \cos(r(t)) dt \right)^2 + \left(\int_0^1 \rho(t) \sin(r(t)) dt \right)^2 \leq \int_0^1 \rho^2(t) dt$$

(1p).

Tinem cont că $\rho^2 \leq \rho$ și obținem inegalitatea dorită. (1p)

II. $z = \int_a^b f + i \int_a^b g = r(\cos\theta + i\sin\theta), r \geq 0, \theta \in \mathbb{R}$ (1p)

$$\begin{aligned} r &= \sqrt{\left(\int_a^b f \right)^2 + \left(\int_a^b g \right)^2} = \left(\int_a^b f + i \int_a^b g \right) (\cos\theta + i\sin\theta) \quad (2p) \\ &= \int_a^b (f \cos\theta + g \sin\theta) \quad (1p) \\ &\leq \int_a^b \sqrt{f^2 + g^2} \quad (2p) \end{aligned}$$

Finalizare (1p).

III.

- Demonstrează relația:

$$(x-y)(x^2 + xy - y^2) = x^3 + y^3 + y. \quad (6p)$$

- $x - y$ neinversabil implică $x^3 + y^3 + y$ neinversabil. **(1p)**

IV.

- Verifica că \mathcal{S} este inel. **(1p)**
- Exemple de divizori ai lui zero. **(1p)**
- Arată că este morfism **(1p)**.
- Arată că este surjectiv **(1p)**
- K_1 este mulțimea sirurilor constante, iar K_2 este mulțimea polinoamelor de grad cel mult unu. **(1p)**
- Arată că $\Delta^k x = (-1)^{n+k} 2^k$ **(2p)**.